

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

מיצ"ב

מחווון למבחן בעברית

כיתה ח | פנימי | חרדי

3065

הנחיות כלליות לבדיקת המבחן

- דוגמאות הכתובות בגופן **כמס' 1** הן דוגמאות מקוריות של תשובות תלמידים, והן מובאות בלשונם.
- בשאלות מסוימות חלק מהדוגמאות או ההנחיות להערכה כתוב בין סוגריים. הכתוב בין סוגריים אינו חייב להיות בתשובת התלמיד.
- אין להוריד נקודות בשל שגיאות כתיב או בשל ניסוח שגוי, אלא אם כן מצוין אחרת.
- תשובה שיש בה מידע עודף :
 - אם המידע העודף שגוי כל התשובה שגויה, אלא אם כן מצוין אחרת.
 - אם המידע העודף אינו שגוי אין להוריד נקודות למרות המידע העודף, אלא אם כן מצוין אחרת.
 - אם המידע העודף הוא העתקה בלתי מושכלת (למשל העתקה גורפת של פסקה, העתקה של חלקי משפט מהטקסט לפני התשובה או אחריה), כל התשובה שגויה.

חלק ראשון: טקסט מידע – נדידת הציפורים

שאלה 1

הבנת הנקרא: איתור מידע

4 נק' חמש השלמות נכונות

3 נק' ארבע השלמות נכונות

2 נק' שלוש השלמות נכונות או שתי השלמות נכונות

1 נק' השלמה נכונה אחת בלבד

0 נק' כל תשובה אחרת

השלמה 1: יש יותר מזון/המזון זמין יותר (באזורים החמים)/קל למצוא מזון (באזורים החמים)/יש קושי במציאת מזון (באזורים הקרים).

השלמה 2: שעות היום ארוכות יותר (באזורים החמים)/שעות היום מתקצרות (באזורים הקרים).

הערה: אין חשיבות לסדר ההשלמות 1 ו-2.

השלמה 3: גודל הציפור/משקל הציפור/כוחה של הציפור/כמות השומן שהציפור יכולה לשאת עימה/כמות המזון שאכלה הציפור.

השלמות 4 ו-5: תשובה העוסקת **במזון ובמנוחה**:

נחות ואוכלות/נחות ומוצאות מזון/נחות ואוגרות שומן/נחות ואוכלות ואוגרות שומן ונחות.

הערה: בהשלמות 4 ו-5, תשובה שיש בה נוסף על ההשלמה הנכונה גם מידע עודף (כמו המילה "נוחתות"), תיחשב תשובה נכונה.

שאלה 2

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' תשובה 3: כמות השומן שכל ציפור יכולה לשאת תלויה בגודלה.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 3

הבנת הנקרא: איתור מידע

4 נק' ארבע השלמות נכונות

3 נק' שלוש השלמות נכונות

2 נק' שתי השלמות נכונות

1 נק' השלמה אחת נכונה

0 נק' כל תשובה אחרת

השלמה נכונה של טבלה :

ציפורים גדולות	ציפורים קטנות	סוג הציפורים
		תבחינים (קריטריונים) להשוואה
דאייב/באאצות טראיקות	חתיבה/באאצות חבטות כנף	אופן התעופה
מצל היבשה	גם מעל הים וגם מעל היבשה	אזור התעופה

שאלה 4

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' תשובה 4 : ציפורים חולפות מעל ישראל, שנמצאת בנקודת מפגש של שלוש יבשות - אסיה, אירופה ואפריקה.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 5

הבנת הנקרא: איתור מידע

4 נק' תשובה שיש בה **חמישה** סימונים נכונים

3 נק' תשובה שיש בה **ארבעה** סימונים נכונים

2 נק' תשובה שיש בה **שלושה** סימונים נכונים

1 נק' תשובה שיש בה **שני** סימונים נכונים

0 נק' כל תשובה אחרת

התשובות הנכונות:

אין	יש	
☐ ₂	☒ ₁	1. כמה ציפורים חולפות מעל ארצנו בנדידתן?
☒ ₂	☐ ₁	2. מהם הנזקים שגורמות הציפורים לחקלאות?
☐ ₂	☒ ₁	3. האם יש קשר בין גודל הגוף של הציפור ובין אופן תעופתה?
☒ ₂	☐ ₁	4. מהם השמות של כל הארצות המשתתפות בחקר הציפורים הנוודות?
☒ ₂	☐ ₁	5. מהם סוגי המזון שממנו ניזונות הציפורים בדרכן?

שאלה 6

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

4 נק' תשובה שכתובות בה שתי סיבות, אחת המסתמכת על הטקסט ואחת המסתמכת על הקטע הנלווה.

■ סיבה אחת המסתמכת על הטקסט מבין אלה:

- אין תנאים לחניית ביניים/אין אפשרות לעצור לחניית ביניים.
- לציפורים חסר מזון.
- הציפורים אינן צוברות מספיק שומן.
- תנאי מזג האוויר אינם מתאימים.
- המרחק גדול.

הערות: תשובה העוסקת גם בגודל הציפור (גדולה/קטנה), תיחשב תשובה נכונה, לדוגמה:

■ *הציפור קטנה ואינה אולדת מספיק זמן.*

תשובה העוסקת בגודל הציפור בלבד, תיחשב תשובה שגויה.

■ סיבה אחת המסתמכת על הקטע הנלווה מבין אלה:

- התנגשות בחלון המטוס
- הישאבות למנוע המטוס
- התנגשות במטוס.

2 נק' תשובה שכתובה בה סיבה אחת בלבד המסתמכת על הטקסט או על הקטע הנלווה מבין התשובות שלעיל, או: תשובה שכתובות בה שתי סיבות המסתמכות על הטקסט או שתי סיבות המסתמכות על הקטע הנלווה.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 7

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' תשובה שיש בה סימון נכון בשלושת המשפטים.

2 נק' תשובה שיש בה סימון נכון רק בשני משפטים.

0 נק' כל תשובה אחרת

התשובות הנכונות:

מתאים לשיטת המסדר	מתאים לשיטת הטיבוע	
☐	☒	1. אפשר לדעת את גודל הציפור.
☒	☒	2. אפשר לקבל מידע על מסלול הנדידה.
☒	☐	3. אפשר לדעת את מקום הציפור בכל 90 דקות.

שאלה 8

הבנת הנקרא: הערכה ביקורתית ורפלקציה

3 נק' תשובה 2: להוסיף מידע חשוב שאינו כתוב בטקסט המרכזי.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 9

הבנת הנקרא: איתור מידע

4 נק' תשובה העוסקת בסכנה שמטוסים יתרסקו ושציפורים ייהרגו וכמו כן יש בה פירוט של הדרך למניעת הסכנה: תכנון מסלולי טיסה שאינם מתנגשים עם מסלולי הנדידה של הציפורים.

2 נק' תשובה העוסקת רק בסכנה שבהתנגשות או רק בדרך למניעתה.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 10

לשון

3 נק' תשובה שכתובות בה **שלוש** המילים האלה מהשורש ח-ק-ר :

- מחקר
- חוקרים
- נחקרים

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 11

לשון

3 נק' תשובה שכתובים בה חלקי הדיבור האלה :

1. פועל
2. שם תואר/תואר

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 12

לשון

3 נק' תשובה 3 : במהלך המעקב נוצרת לכל ציפור "תעודת זהות".

0 נק' כל תשובה אחרת

פרק שני:

הטקסט הטיעוני – "באנגלית זה נשמע יותר טוב?"

שאלה 13

הבנת הנקרא: איתור מידע

4 נק' תשובה העוסקת בהשפעת השם על הצרכן, לדוגמה:

- *שם לוצ'י נותן לצרכן תחושה של מוצר יוקר לחו"ל.*
- *שם לוצ'י נשמע טוב יותר באזני הצרכן הישראלי.*
- *כי כרום המקריט השם הצפרי אינו שיווקי.*

2 נק' תשובה שכתובה בה סיבה הנוגעת ליצרן, אבל היא אינה עוסקת בהשפעת השם על הצרכן, לדוגמה:

- *יותר קל למוצר שם לוצ'י.*
- *טכניקות מפתחיות בשמות לוצ'יים.*
- *אפשר למוצר שם לוצ'יים בכל דבר.*

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 14

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' תשובה 2: חשיבות וכבוד

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 15

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' תשובה 3: כי היא אינה משמשת בהקשר הרגיל שלה.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 16א

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

4 נק'

תשובה שכתובה בה באופן מפורש דעת הכותב, לדוגמה:

- הכותב מתנגד למתן שנות לוצ'יית למורי ישראלים.

תתקבל גם תשובה שבה הכותב מסתמך על דעת המומחה.

1 נק'

תשובה העוסקת בדעת הכותב, אבל לא באופן מפורש וברור, לדוגמה:

- הוא לא את עצמו אי-אפשר למצוא עם צרי.

(בתשובה יש ציטוט של דברי הכותב ללא ציון דעתו המפורשת.)

או תשובה שיש בה המלצה בלבד, לדוגמה:

- צריך לתת את השם הלאומי לשם צרי.

0 נק' כל תשובה אחרת, לדוגמה:

- לפי דעתו זה יותר קל יותר כי המוצר יכול להצליח עם בחו"ל.

שאלה 16ב

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

4 נק'

תשובה שיש בה הסכמה או אי-הסכמה לדעת הכותב ונימוק רלוונטי,

לדוגמה:

- אינני מסכים לדעתו של הכותב על מתן שנות צריית למורי ישראלים משום שכותב של

כל חברה לתת שם למורייה כרצונה.

- אני מסכים לדעתו של כותב הטקסט. הנימוק: צריך לתת שנות צריית למורי ישראלים כי

בישראל מדברים צרית.

1 נק'

תשובה שיש בה נימוק ללא עמדה או שיש בה עמדה ונימוק, אבל הנימוק אינו שלם, לדוגמה:

- כי זה חשוב.

- כי זה טוב.

0 נק'

כל תשובה אחרת, לרבות תשובה ללא נימוק או עם נימוק שגוי או עמדה מפורשת המסתמכת על

נימוק שגוי או שיש סתירה בין העמדה ובין הנימוק.

שאלה 17

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' תשובה 3 : ציטוט מדברי מומחה.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 18א

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' דומה/זהה/אחיד/משתלב

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות לא נבדל או כתיבת מילה נרדפת במקום מילה שיש לה משמעות מנוגדת.

שאלה 18ב

הבנת הנקרא: הבנה (פרשנות והיסק)

3 נק' סירבו/מיאנו/פסלו/לא הסכימו/התעלמו/התנגדו

0 נק' כל תשובה אחרת, לרבות לא נענו/לא הקשיבו או כתיבת מילה נרדפת במקום מילה שיש לה משמעות מנוגדת (הקשיבו/שמעו).

שאלה 19א

לשון

3 נק' באחת החברות הוחלט לשווק מוצר בשם לועזי.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 19ב

לשון

3 נק' בחברות ישראליות נבחרים/נבחרו מדי שנה עובדים מצטיינים.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 19ג

לשון

3 נק' חברות ישראליות החליפו/מחליפות שמות לועזיים בשמות ישראליים.

0 נק' כל תשובה אחרת

שאלה 19ד

לשון

3 נק' מחקרים רבים הוכיחו/מוכיחים כי יש המוצר אינו מעיד על איכותו.

0 נק' כל תשובה אחרת

הבעה בכתב

שאלה 20

הבעה בכתב (20 נק')

כתיבת סיכום של הטקסט הטיעוני – "באנגלית זה נשמע יותר טוב?"

א. תוכן ומבנה

א1. התאמה לסוגה ולמטלה (0-3 נק')

תמציתיות, הכללות, ללא דוגמאות רבות, ללא עמדה אישית של התלמיד וכתובה בגוף שלישי.

א2. הצגת התופעה (0-3 נק')

לדוגמה:

- רוב החברות הישראליות נותנות שירותי לוגיסטיקה מובילים ולאחרים ישראלים.
- רוב החברות הישראליות נותנות שירותי לוגיסטיקה מובילים ולאחרים ישראלים.

א3. הצגת העמדות השונות והנימוקים לכל עמדה (לפחות שני נימוקים, אחד לכל עמדה) (0-4 נק')

בעד מתן שם לועזי למוצרים:

- השם יוצר מעין מגע של חו"ל או השם חוסך בהוצאות כספיות הכרוכות בתרגום השם של המוצר המיובא או השם הלוועזי שיווקי או השם הלוועזי ידוע לצרכנים.

בעד מתן שם עברי למוצרים:

- השם מבטא את הקשר של השם למקום ולארץ או השם מבטא את הזיקה של השם לשפה העברית או הצרכן הישראלי אינו מתרשם מן השימוש בשמות לועזיים למוצרים.

הערה: סיכום שיש בו העתקה של משפטים מן הטקסט המתאימים למטלה, ייזכה את התלמיד בכל הנקודות.

ב. מבנה

ב1. מבנה הטקסט (2-0 נק')

בסיכום כתובים שלושת הרכיבים: התופעה שהכותב מציג, העמדות השונות והנימוקים לכל עמדה.

ב2. לכידות וקישוריות (2-0 נק')

הסיכום רציף (לא בנקודות). יש שתי אפשרויות לרצף:

- הצגת עמדות ולאחריהן נימוקים
- הצגת כל עמדה והנימוק הרלוונטי לה. יש קשר לוגי בין החלקים השונים של הטקסט, יש שימוש במילות קישור מתאימות.

ג. לשון

ג1. משלב הלשון ואוצר המילים (2-0 נק')

משלב הלשון בינוני-גבוה, ללא שימוש בלשון ציורית (כמו מטפורות, דימויים וכדומה), ללא שימוש בסלנג וללא שימוש בגוף ראשון

הערה: אין להוריד נקודות פעמיים בשל השימוש בגוף ראשון.

ג2. מורפולוגיה ותחביר (0, 1 נק')

הקפדה על תקינות התצורה ודגמי המשפט. התאמה במין, במספר וביידוע.

ג3. פיסוק (0, 1 נק')

שימוש תקין בסימני הפיסוק (ללא הקפדה על סימן הפסיק באמצע משפט)

ג4. כתיב (2-0 נק')

כתיב נכון. אין להוריד נקודות על שגיאת כתיב אחת או על שגיאת כתיב חוזרת. אין להוריד נקודות על כתיב מלא או חסר.

הערה: התלמיד יקבל את הציון 0 אם חרג מן הסוגה הנדרשת במטלה: לא כתב סיכום אלא מכתב/חוות דעת על הטקסט/המלצה **או**: התלמיד העתיק העתקה גורפת מן הטקסט ללא קשר למטלה **או** שכתב משפט אחד בלבד **או** שכתב חוות דעת שונה מזו של כותב הטקסט.

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.